

Gazeta Aradului

ZIAR COTIDIAN NAȚIONAL INDEPENDENT.

Redacția și administrația: Bul. Regina Maria 21. — Abonamentul pe 1 an L. 200, pe 1/2 de an L. 100, pe 3 luni L. 60

Abilități.

Membrii partidului național român, din Arad, au ținut alaltăeri, în localitate, o consfătuire, ce voia să fie un prilej de discuții și de orientare, în ajunul întrunirii comitetului, de 100, anunțată pentru ieri, la Cluj.

Această nevoie de orientare, în momentul când linia de conduită a partidului național român avea să fie fixată la Cluj, părea ca necesară, mai ales pentru acei membri ai organizației, cari la un moment au fost socotiți de organele de direcție din Cluj, că urmează, în ascuns o linie politică de cât aceea a întregului partid.

Ținând seamă însă de aceea ce s'a spus de vorbitori cu prilejul întrunirii la Arad, a membrilor partidului național, se poate, politicește vorbind, ajunge la concluzia, că nu numai nevoia de orientare, în ajunul altei întruniri, a făcut să se nască ideea adunării, ci că și alte cauze, au putut să intervie în chestiune și alte socoteli și influențe, înafară de vre-o latură mai directă cu hotărârile eventuale ale partidului național român.

Aceea ce face să se ajungă la o asemenea concluzie este faptul că vorbitorii aradani, au ținut să declare adunării două lucruri, cu totul departe de domeniul realității și anume: întâi că chestiunea colaborării liberalilor, cu partidul național român este fapt împlinit și al doilea că acea colaborare a avut, în adevăr loc, dar că efectuarea operației acesteia politice, s'a făcut prin luarea la remorcă a liberalilor, către organizația transilvăneană.

În întrunirea de la Arad, s'a pus deci în circulație un neadevăr, și o imposibilitate.

Neadevărul, se înțelege, este realizarea colaborării în modalitatea anunțată, iar imposibilitatea este, se înțelege de la sine, remorcarea unui partid politic vechi istoric, de către un alt partid, descompletat, fără norme de conducere precise și pus la toate vânturile nevoei de colaborare și lovit de toate neajunsurile, în mod fatal, al caracterului său regionalist.

Pretenția comunicată, că realizarea colaborării este fapt împlinit, este în mod evident, știre de domeniul invenției, de care ce această realizare, nu se putea face de mai înainte, aducându-se în fața consiliului de 100, la Cluj, drept fapt împlinit și fără posibilitatea unei anulari.

Consiliul de 100 al partidului național român, convocat doar pentru a afla realizarea unui act politic, atâta de important ca acela al colaborării partidului

național cu liberalii, ar fi socotit și ar socoti aceasta ca un atentat venit de la conducerea partidului, contra voinței Ardealului întreg. Consiliul de 100 nu este o adunare, de bătrâni, de figuri decorative și de mumi politice fără voință și fără personalitate, pentru a primi actele ce i se impun și deciziile ce s'ar lua și de aceea acel consiliu, ar sfârși, fatal, în baza demnității ce poate să i se atribue, prin a determina, în caz de violare apărerilor sale, o largă sciziune în partid. Și dacă asemenea hotărâri nu pot fi luate de organele de direcție din Cluj cu atât mai puțin ele pot porni de la Arad, unde Clujul nu a văzut din punctul de vedere al intereselor partidului național de cât niște opinii neglijabile și fără multă putere reprezentativă.

În ceea ce privește remorcarea partidului liberal de partidul național român, chestia fără îndoială se pretează la surâs și aceasta se va vedea curând din răspunsul ce urmează să fie dat de liberali.

Afară numai dacă vorbitorii de la întrunirea din Arad prin remorcarea liberală nu vor fi înțeles înghitirea, absorbirea dispariția partidului național român în rândurile masei liberale și renunțarea la orice personalitate a conducătorilor naționaliști față de influențele convingătoare ale finanței liberale.

Dar dacă aceasta este situația și aceasta e realitatea, atunci, ce a putut da naștere la Arad, unor declarații atâtea de ciudate și pe cât se pare, atâtea de neoportune.

Explicația, credem, ar putea să fie următoarea: unii membri ai partidului național, din Arad, cari se găsesc în legături mai strânse cu liberalii, bucurându-se de dărniciile mai ales financiare, ale acestora, au primit, să zicem așa, recomandăția sau intimarea pentru a nu-i zice, chiar, ordinul, de a anticipa, în chestia colaborării și de a face astfel atmosferă, în favoarea acestei idei, în ajunul întrunirii, la Cluj, a comitetului de o sută.

Intimarea liberală, ca să nu-i zicem altfel trebuia să fie ascultată, chiar cu riscul de a se primi o aspră dojană pentru neadevărurile spuse din partea Partidului național român.

Pentru a se împăca atunci și capra și varza și a se da satisfacție ambelor părți s'a recurs la o abilitate, ce numai printr'o nenorocire regretabilă de proiectare a ideilor, a degenerat într'o gafă îndoită și anume s'a declarat în consfătuirea cunoscută cum că s'a făcut în adevăr, co-

laborarea, dar prin luarea la remorcă de către naționaliștii ardeleni a organizației liberale. Rezultatul este că partidul național român va fi indignat de neadevărurile spuse, iar liberalii vor fi și mai indignați încă de modul îndoelnic cum au fost înfăptuite planurile și intențiile lor. În consecință declarațiile de la Arad, în loc să împăce amândouă părțile, au venit să le nemulțumească pe amândouă și să facă o gafă remarcabilă politicește, din abilitățile ce fuseseră proiectate.

Așteptăm desfășurarea evenimentelor și credem că ele ne vor da dreptate.

Respectul legilor.

Un caz regretabil și recent ne face să insistăm asupra nevoei ce se simte ca fie care cetățean, în afară de ori ce considerație de avere și de vârstă, să respecte legile și regulamentele în vigoare cum și toate măsurile ce se iau de către autorități în vederea și spre apărarea binelui obștesc.

Această nevoie a respectării legilor se face încă și mai simțită, atunci când este vorba de teritoriile aripite și mai ales de acele teritorii unde există, pentru considerații importante, starea legii de război.

Aproape de graniță, aproape de încercările dușmanilor noștri de a spiona și a afla pe căi nepermise măsurile de organizare ce se iau, este explicabil ca autoritățile și cercurile conducătoare să ia măsuri anumite și dispoziții cerute de situație și care trebuiesc respectate cu sfârșenie, mai ales de populația română.

E nevoie de această disciplină socială și națională, de oare ce dacă românii vor călca cei dintâi legile, ce vor zice atunci streinii și dușmanii neamului și ce atitudine va trebui luată față de aceia cari, dușmani fiindu-ne, doresc răul națiunii românești.

Afară de aceasta este nevoie să ne deprindem cu respectul legilor și să nu continuăm să facem ceea ce ne trece prin minte ca o sfidare a autorităților și a ordinii în stat. Să fim cetățeni și să fim români, să contribuim la întronarea ordinii și liniștii și să ne obișnuim cu ideea că puterea unui neam constă în ascultarea ce se dă normelor superioare și legitime de conducere.

Legea stărei de război, spune că nu ne adunăm în locuri închise, de cât cu prealabilă autorizare, căci altfel acțiunea noastră devine culpabilă și nenațională și tinde la întronarea anarhiei sociale. Să ne supunem acestei dispoziții a stărei de război și să nu jicim autoritățile și nevoile naționale, prin lipsa noastră de înțelegere a nevoilor momentului, ce poate fi o pildă vătămătoare, atunci, când ar fi urmată de streinii.

Le spunem toate acestea de oare ce un fapt recent și o călcare a dispozițiilor în vigoare, face de actualitate imediată această chestie a respectului datorit legii și autorității.

Nu credem că pentru lămurirea acestor adevăruri, ar trebui o școală specială făcută cetățenilor, căci cea mai bună școală este aceea pe care și-o face singur, conform instrucției și educației sale intelectuale și naționaliste, fie care cetățean.

Semnaraa actului de predare al Ungariei de Vest.

(Prin fir special)

Budapesta. — Evacuarea militară a celei două zone ale Ungariei de vest a început Luni, 3 Octombrie. Câteva sute jandarmi și polițiști au rămas la Sopron după cererea comisiei generalilor interaliați pentru asigurarea ordinii sub comanda acestei comisii în cantitate de autoritate internațională. Generalul de divizie maghiar Paul Hegedüs rămâne la Sopron spre a menține legătura cu comisiunea generalilor interaliați.

Budapesta. — Azi la orele 10 și jumătate în biroul comisiei generalilor interaliați din Sopron a fost semnat procesul verbal anume din partea Ungariei de către generalul de divizie Hegedüs din partea antantei de către generalul englez Gorton, de către generalul francez Hamolin și generalul italian Ferario, prin care se constată îndeplinire dispozițiilor tratatului dela Trianon cu privire la Ungaria de vest în conformitate cu nota din 22 Septembrie a conferinței ambasadurilor careia comisiunea de mai sus a adresat raport constatând că guvernul maghiar a executat tratatul.

Cum trebuie făcută declararea produselor agricole sau animale.

Ministerul de finanțe face cunoscut:

Sunt obligați să facă declarații individuale de cantitățile de produse rezultate din exploatarea lor, exploatare făcută fie în calitate de proprietari, concesionari sau arendași:

- a) Cei ce au în exploatare terenuri agricole în întindere dela 25 ha în sus;
- b) Toți exploatareii de vii, livezi de pruni sau alți arbori fructiferi în întindere dela 5 ha în sus;
- c) Cei ce au în exploatare ferme păduri, bălți sau alte exploatare similare.

Declarațiile se vor face în dublu exemplar la primăriile comunelor căror aparține exploatarea, în intervalul dela 1—15 Octombrie 1921.

Primăriile sunt obligate să înregistreze aceste declarații și câte un exemplar să-l predea agențiilor de percepție respective.

Aceste declarațiuni vor cuprinde:

- 1) Întreaga producție evaluată în totalul ei posedată dela 1 Septembrie 1921;
- 2) Cantitățile rezervate pentru trebuințele exploatareului sau pentru trebuințele exploatareii.

Impozitul de 1 la sută se va plăti pentru vânzările efectuate până la 15 Octombrie, în zilele de 16—25 Octombrie, iar pentru vânzările ce se vor face dela 15 Octombrie înainte, impozitul se va plăti odată cu acele vânzări.

Toți acești exploatareii sunt obligați să țină o contabilitate amănunțită de vânzările făcute, plata impozitului urmând a se face pe baza registrelor ce sunt obligați să țină.

Pentru produsele destinate exportării, care sunt scutite de acest impozit, se va urma conform instrucțiunilor publicate în Monitorul Oficial din 31 August 1921.

Agricultorii și micii exploatareii agricoli cari au în exploatare terenuri agricole sub 25 ha sau vii, livezi de pruni ori alți arbori fructiferi sub 5 ha, vor face declarațiuni colective la primăriile cărora aparțin, în prezența percepătorului respectiv, pe formulare ce se vor întocmi și trimite de minister.

În declarațiuni se va trece deslușit cantitățile de produse ce se rețin de către aceștia pentru trebuințele lor și cele destinate vânzării.

Aceste declarațiuni se vor trece de către agențiile de percepție într'un registru statistic.

Plata impozitului de 1 la sută pentru toți cei prevăzuți la art. 7 de mai sus se va face la epocile ce se vor fixa de minister în număr după întocmirea registrelor menționate.

Situația în Rusia.

(Prin fir special.)

Helsingfors. — La Petrograd a fost ridicată starea de asediu, această măsură a fost luată în grabă pentru a dovedi Europei situația sigură a regimului bolșevic.

Helsingfors. — În regiunea Donului populația refuză să plătească impozitul în natură. Percepătorii trimiși din Moscova au fost bătuți și alungați de către cazaci. În legătură cu aceasta sau trimes trupe din Gubernia Tambosc în regiunea Donului.

Helsingfors. — Cu privire la mișcarea de revoltă mereu în creștere în regiunile sudvestice ale Rusiei guvernul din Moscova a format o comisiune specială de a lupta împotriva răscoalelor din sudvestul Rusiei trimițându-se și trupe numeroase.

Cicerin cere extradarea lui Mahno

(Prin fir special)

Berlin. — Ziarul comunist din Berlin „Die rote Fahne” publică următoarea telegramă din Moscova cu data de 25 Septembrie. Cicerin și președintele sovietului din Horaina au adresat ministerului de externe român următoarea notă: Renunțăm șef de bandă Mahno a trecut urmat de un număr de partizani frontiera Basarabiei și s'a stabilit pe acest teritoriu, care în realitate se află sub stăpânirea română.

Acest bandit conducător de bande criminale a comis nenumărate crime pe teritoriul Rusiei și Ucrainei sovietice, jefuind și incendiind sate întregi omorând locuitorii pacinici și exersându-le bunurile lor după ce ia supus la chinuri grozave.

În vederea acestor fapte guvernul rus se adresează formal guvernului român cu cererea de a-i preda pe acest șef de bandă și pe complicii lui, pe motiv că e vorba de niște criminali ordinari.

Totuși ultimele informații apărute în presa sovietică arată că Mahno s'ar afla în Ucraina și a reînceput lupta împotriva armatei roșii.

Înlăturarea sclăviei femeilor albe.

(Prin fir special.)

Geneva. — Ultimele dispozițiuni luate de adunarea Societății națiunilor cu privire la înlăturarea sclăviei femeilor albe, deși toate statele sunt de părere că trebuie desființat modul în care s'a impus această rezoluție, atinge o chestiune de drept foarte sensibilă. Societatea națiunilor a impus decizia tuturor stateilor punându-și autoritatea peste suveranitatea lor. D. Hanotaux care a atras atenția asupra acestui viciu de formă a declarat că cele 29 state care din 50 câte fac parte din ligă au votat această măsură s'au angajat pe o cale periculoasă conduși de un entuziasm necugetat.

Ziariștii englezi în Arad.

Ieri dimineață la orele 9 și jumătate au sosit la Arad cu trenul de București ziariștii englezi, cari după ce au vizitat orașele principale ale țării noastre au ales Aradul ca ultima etapă a călătoriei lor de studiu.

Oaspeții englezi, d-ii Harry Brittain, membru în parlamentul britanic și președintele asociațiunii a ziarelor, Valter Geroid, ziarist și autor, Valter Lee ziarist și specialist în chestii economice au sosit la Arad în societatea d-ilor Vasile Stoica și Constantin Constantinescu, secretari de legăție, Petre Grimm, profesor universitar în Cluj, ing. Ioan Andrea, director general al minelor.

Oaspeții englezi au petrecut în Arad numai câteva ore, până la plecarea expresului de orient ora unu și jumătate cu care au părăsit teritoriul României prin punctul de frontieră dela Curtici.

În gară oaspeții au fost salutați în numele orașului de d. primar Robu, care i'a condus prin oraș. Oaspeții englezi au vizitat cetatea și Palatul Cultural, iar masa au luat-o la oțelul „Crucea Albă.”

După ora 1 oaspeții s'au renapoiat la gară, pentru a pleca cu expresul spre frontieră.

INFORMAȚIUNI.

— Duminecă a avut loc la Oradia instalarea episcopului Ciorogariu, de față fiind I. P. S. Metropolit Nicolae Bălan și d. ministru Goga.

— Vasele streine au fost oprite să intre în portul Reval unde bântuie holera.

— La ministerul de finanțe se lucrează în vederea întocmirii bugetului. În acest scop s'au prezentat la d. ministru proiecte de bugete pe anul 1922.

— Noui secții ale caselor de împrumut se înființează la Oradea, Târgu-Mureș și Sighetul Marmației.

— Bande de bolșevici au trecut Nistrul, la Hârlău jefuind mai multe sate. Bandele au fost puse în goană de grănicerii români mai mulți bolșevici fiind arestați.

— Cu prilejul vizitei italienilor în România între alte mesagii adresate românilor din Italia, tot și acelea ale Societății cultivatorilor de științe de sub președenția d-lui Lafranco Tonelli și al societății „Latina gens” având ca președinte d. Giuseppe Letti. Ambele societăți exprimă mesagiile trimise convingerea lor că de aici înainte solidaritatea româno-italiană va fi una și nedivizibilă.

Cu acest prilej amintim că întreaga presă italiană vorbește cu mare entuziasm și însuflețire de primirea făcută în România, reprezentanților Italiei și unele ziare italiene nu uită să amintească în mod deosebit de mișcat frumoasa primire făcută la Arad.

— În capitală a avut loc congresul proprietarilor directorilor uzinelor din teritoriile alipite.

— La 11 curent va începe la Sofia judecarea procesului intentat foștilor miniștri bulgari care cabinetul Radoslavov s'au făcut vinovați de dezastrul războiului mondial, și de înaltă trădare de statul bulgar. Din actul de acuzare reiese față de vina acuzaților s'ar putea aplica pedeapsa cu moarte. Judecătorii au fost aleși câte unul fie care județ și câte unul reprezentând primul din fie care plășă.

— La Cernăuți s'a luat inițiativa formării unei societăți pentru teatrul românesc. Apelurile sunt lansate către populațiunea Bucovinei.

— Cu prilejul vizitei făcute de M. S. Reșea la Constanța suverana a vizitat și sanatoriile tuberculoși dela Techirghiol. Suverana a luat de la noul pe vasul „Tiron Duce” unde M. S. a fost întâmpinată de Prințul George al Angliei care face studiile ca ofițer de marină pe acel vas.

— Zilele acestea va avea loc în capitală important consiliu de miniștri.

— În Bulgaria au avut loc alegerile comunale.

— La Cluj continuă ședințele în proiectarea comploturilor unguri din Ardeal.

— Au avut loc discuții cu caracter tehnic. S'a supus apoi la vot bugetul pe 1922 și s'au cotizați membrii.

— Din Paris se anunță că un mare incendiu a distrus marea fabrică de săpun din Paris cauzând pagube de 250 mii lire sterline.

— Din Montreal se anunță că o violență a pricinuit numeroase accidente și marea căciuni în toată Canada.

— În capitală a avut loc o întrunire a chirișilor. S'a discutat chestia speculei făcute de proprietari și s'au expediat telegrama suveranului primului ministru. În urmă s'a citit o moțiune care se cere guvernului să aplice măsurile mai severe pentru a se pune capăt situației actuale în care chirișii sunt în mod nedrept de proprietari.

— Azi Joi, 6 Octombrie urmează a se desfășura la biroul populației pentru conscrierea din:

Circumscripția I str. Gheorghe Popescu Sincal.

Circ. II str. 29 Decembrie.

Circ. III str. Oituz.

Circ. IV și V fiind conscrierile deja terminate, ca ultim termin de prezentare fixează data de 10 Oct.

— Din Atena se anunță că Regina Sofia intenționează să vie la București. Posibil că regina va sosi cu d. profesor Luros.

— Dansul cu noroc se va reprezenta pentru a șaptea oară, azi seară, la Teatrul orașenesc. Opera a avut un succes extraordinar și în urma interesului mare arătat de public, direcțiunea teatrului va lua această piesă și repertoriul săptămânii viitoare.

Vineri, Sâmbătă și Duminecă se va reprezenta „Floarea grâului”, care a avut între piesele de proză, cel mai mare succes pe scena teatrelor din Budapesta. Azi va avea repetiția generală a acestei se piese.

Sâmbătă în matineu „Aladar nu e asin” iar Duminecă se va reprezenta în matineu „Omul stupid”.

— Salgó Piroška, virtuoză la pian, originară în Arad, va organiza un unic concert în localitate în ziua de 15 Octomvrie. Bilete se pot cumăra la papetăria Bloch.

— „Monitorul oficial” dela 1 Octomvrie, sosit la Arad publică o deciziune a ministeriului de interne, care conține modificarea articolelor 1, 2, și 7 din deciziunea ministerială no. 24.773 dela 1 Iunie 1921, relativă la fixarea de prețuri maxime pentru produsele brute naturale sau fabricate, atât la producători, cât și la negustori și în localitățile de consumație.

În sensul noii dispozițiuni ministeriale autorizate în drept vor trebui să fixeze noi prețuri maxime pentru alimente, în cari prețuri trebuie să se cuprindă și nouile impozite către stat, adică acestea nu se vor mai calcula separat. Tot astfel în localurile de consumație taxele vor trebui să fie înglobate în prețul mâncărilor și beuturilor. Prețul global se va scrie în viitor pe ambele părți ale fișei carnetului de plată. Timbrul asistenței sociale rămâne desființat.

— Presa austro-ungară, află din Paris că guvernul francez e hotărât să facă toate eforturile pentru a pune capăt crizei financiare austriace și pentru a ridica valuta acesteia.

— Din Londra se anunță că generalul Pershing se va căsători cu dna Vanderbilt.

— Oficiul tezaurului american a încuviințat pentru milioane 150 mii dolari ca avans pentru finanțarea exporturilor de bumbac și tutun spre Europa.

— La ministerul de finanțe se lucrează în vederea adunării datelor necesare pentru întocmirea viitorului buget.

S'a cerut reduceri generale de 25 la sută asupra actualelor prevederi bugetare, pe care ministerul de finanțe le va aplica din oficiu, în cazul când în proiectele de buget întocmite se va pune peste disponibilitățile bugetare admise.

— Marți după masă la orele 5 s'a ținut ședința de constituire a oficiului de închiriere în vederea noii legi. Președintele comisiei este d. consilier de curte de apel Remus Orezeanu, membrii sunt Remus Chicin, șeful oficiului de închiriere, marșalul orașului I. Robu, din partea proprietarilor, casă a fost tras la sorți d. Virgil Antonescu ca supleant d. Ioan Chera, din partea chiriașilor, și d. Cornel Iancu iar ca supleant d. George Ionescu.

— Cărucior pentru copii și scaune, de sport dormitoare, mare asortiment la magazinul Iuliu Gădus în Arad.

Prevederea dlui Loucheur Rathenau.

Berlin. — Din sursă sigură se anunță că înțelegerea dintre Loucheur și Rathenau va avea loc în ziua de 6 Oct. la Vilsleden.

Însărcinarea lui Branting cu formarea noului cabinet.

Paris. — Din Geneva se anunță că Branting plecat la Stockholm, fiind însărcinat cu formarea noului cabinet svedez.

Dispariția unui escroc.

Viena. — Daniel Duin șeful unei firme olandeze din localitate a dispărut după ce a frustat multe bănci, cu 2 milioane.

(Prin fir special.)

TELEGRAME.

(Prin fir special.)

Trupe italiene în Albania.

Atena. — Se așteaptă debarcarea de trupe italiene în Albania.

Chestia Sileziei.

Berlin. — David Hurter Mueller, consilierul juridic al președintelui Wilson la conferința păcii a sosit la Berlin și a comunicat guvernului german părerea sa asupra modului cum ar urma să fie tratată chestiunea Sileziei de sus în Consiliul Ligei națiunilor. El declară că tratatul de pace ca și armistițiul se bazează pe principiile lui Wilson. Numai acele regiuni, cari sunt incontestabil poloneze urmează a fi cedate Poloniei. Indiscutabilitatea Sileziei de sus trebuie neapărat recunoscută, iar după rezultatul plebiscitului întreagă Silezia de sus ar trebui să fie cedată, fără îndoială Germaniei.

Eșuarea tentativelor revoluționare din Portugalia.

Paris. — Din Londra se anunță: Jutnalele află din Lisabona că tentativele revoluționare din Portugalia au eșuat complet grație măsurilor guvernului și neînțelegerilor dintre revoluționari referitoare la ultimele alegeri legislative.

Paris. — Din Lisabona se anunță că guvernul considerând ordinea asigurată a ridicat măsurile de precauțiune.

În chestia comitetului de ajutorare pan rus.

Riga. — Din Moscova se anunță că afacerea cu privire la membrii comitetului de ajutorare pan rus va face, obiectul unui proces pentru care se va institui un tribunal special. Kirilenko a fost desemnat ca procuror, iar ca martori vor lua parte la proces Maxim Gorkij, patriarhul Tihon și fida lui Tolstoi.

Parlamentul lituan a respins propunerea lui Hymans.

Paris. — Parlamentul lituan a respins ultimul proiect al lui Hymans relativ la Vilna.

Guvernul englez și criza economică generală.

Berlin. — „Berliner Tageblatt” scrie cu privire la propunerea lui Wilson, guvernul englez crede oportun să se cerceteze acum într-o nouă conferință internațională (primul pas s'a făcut la Bruxelles) mijlocul cu care s'ar putea atenua criza economică generală. Aceasta e o chestiune foarte importantă și ceea ce e și mai important e faptul că ministrul coloniilor engleze arată că guvernul său își dă seama perfect de cauzele acestei crize, care zdruncină toate națiunile, și că știe și mijlocul precis cu care s'o atenueze.

El și-a exprimat și mai clar această idee declarând că toată suferința economică a Europei provine din cauza unei politici false, că răul a fost provocat de programul reparațiilor din Versailles, că economia socială a tuturor popoarelor a fost complet viciată și că numai o nouă reglementare a obligațiilor internaționale poate remedia situația.

Descoperirea autorilor furturilor din portul Constanța.

Constanța. — Comisarul special L. Opreanu a reușit să descopere pe autorii furturilor din portul Constanța. Banda e compusă din vestitul falsificator internațional Constantin Panduru, Dumitru Petrescu și soldații grăniceri Rosin Vasilie, Corneliu Tudor, Visoiu Stoica, Anton Radu, Vasilie Ion Manea și Margarit Feraru. Eri au furat din port mărfuri de mai multe milioane. La percheziția făcută la domiciliul lor sau găsit mari cantități de ștofe, mătăsuri, coloniale. Constantin Panduru a mărturisit că a comis furturile. Între altele recunoscut că tot el a furat și curelele de transmisiune din magazinele Kuladis în valoare de peste 300.000 lei, vândute pe un preț intim unui atelier mecanic din Constanța.

Mai mulți comercianți cumpărau mărfuri dela această bandă.

Parchetul cercetează.

Chestia Turciei.

Paris. — Presa franceză, vorbind despre războiul turco-grec spune că azi nu mai poate fi vorba de cât de o politică de conciliantă, preconizată de d. Briand. E locul să se creadă chiar că între Franța și Turcia se va ajunge la o apropiere, al căreia început va fi eliberarea prizonierilor francezi din Turcia.

De la Societatea națiunilor.

San-Polelo. — În ședința de Duminecă Societatea națiunilor, a aprobat instituirea oficiului internațional al muncii și a stabilit programul de zărmări, privitor la reducerea armamentului și la controlul fabricației armelor și munițiilor.

Neîncrederea guvernului austriac.

Viena. — „Politische Korespondenz” scrie că declarația guvernului din Budapesta, în sensul căreia acesta e dispus să evacueze Burgenlandul și să semneze protocolul de predare, a fost întâmpinată cu neîncredere de guvernul austriac. Acesta anunță că în înțelegere cu comisiunea interaliată din Oedenburg, nu va accepta modalitatea, decât în cazul când Ungaria va oferi garanțiile necesare ca în viitor nu va turbura ocuparea și pacinica stăpânire a Burgenlandului.

Cursul leului.

Paris. — Cursul leului, pe ziua de 4 c., a fost 11 și jum.

Participarea lui Lloyd George la Conferința din Washington.

Paris. — Din Londra se anunță că se fac mari presiuni asupra lui Lloyd George spre a-l determina să revină asupra hotărârii sale de a nu asista la conferința din Washington unde prezența sa e socotită ca necesară pentru că scopul acestei conferințe să poată fi realizat. Lloyd George ezită din cauza situației critice chestiunii irlandeze.

S'a admis schimbarea obiectelor de artă ale Austriei.

Paris. — Comisiunea reparațiilor anunță că a permis Austriei să schimbe unele obiecte de artă din muzeele sale și pe altele din streinătate deși tratatul din St.-Germain nu îi permite să-și înstrăineze timp de 20 ani colecțiile de artă și științifice. D. Tiler a fost numit ca expert al acestor schimbări, care își va da avizul.

Accidental aviatorului Sadil Lecointe.

Etampes. — Asupra accidentului aviatorului Sadil Lecointe, ce s'a produs în timpul concursurilor pentru cupa Deutsch se dau următoarele amănunte: În timp ce aparatul său zbura cu o viteză de 340 ch.m. pe oră helicea a sărit din axă și aeroplanul s'a prăbușit brusc spre pământ, dela o înălțime de 70 metri. Din fericire cunoscutul aviator nu s'a ales, decât cu câteva răni pe față. Aceasta datorită măiestriei și sângelui său rece, cu care aviatorul a izbutit în ultima clipă să pușe aparatul pe o aripă paralelă cu pământul.

Aflarea căpitanului vaporului „Horatio”.

Manilla. — Profesorul Hobbs, geolog american a descoperit pe insula Cusai din Archipelagul Carolinei de vest pe Leande West, căpitanul vaporului „Horatio” care s'a naufragiat în 1901. Căpitanul Leande West face parte acum din un trib de selbatici și va fi readus în lumea civilizată.

Delegații Japoniei la conferința din Washington.

Washington. — Se anunță că Japonia a delegat ca reprezentanți la conferința ce va avea loc la Washington pe d. Schigehara, ambasadorul Japoniei la Washington, pe prințul Tokugava președintele senatului și pe amiralul baron Kiati, ministrul Marinei.

China e reprezentată la conferință de personalități de primul rang ca dr. Yen Wang Ohungui ministrul afacerilor streine; dr. Vollintonakov, ambasadorul Chinei la Londra de dr. Alfred Se, ministru Chinei la Washington.

Red. responsabil: Laurențiu Luca.

Teatrul APOLLO.

In 5, 6 Octombrie
Miercuri, Joi

Cina Milionarului

Dramă socială în 5 acte.

Teatrul URANIA.

In 5, 6 Octombrie
Miercuri, Joi

Masca vieții

Dramă senzatională în 6
acte. Prim actor: Italia
Almiranti Manzini.

Fuziunea din nou a Cassei de păstrare cetățenească.

Dintre instituțiile financiare din Arad, casa de păstrare cetățenească a Aradului are cele mai multe filiale. Cu începuturi norocoase a atras toate comunele mai avute germane, prin înființarea a unei noi filiale a atras la sine un însemnat comerț. Acum stă din nou înaintea unei alte fuziuni. Acționarii cassei de păstrare cetățenească în 4 l. c. d. m. la ora 5 a ținut o ședință extraordinară în localul oficios al institutului, în care au decis ca să se unescă cu Prima Soc. acționară din Sântana-nouă și pentru fiecare acțiune dela Sântana se va înșchimba cu o acțiune nominală de 80 lei al Soc. cassei de păstrare cetățenești din Arad.

Din partea cassei de păstrare din Sântana dl Adelman Carol mare propr. și fost dir. și Mandl Anton mare propr. au fost aleși la cassa de păstrare cetățenească în direcțiune. Fuziunea Soc. acționare din Sântana — ca cea mai veche și solidă din provincie — cu atât mai mult își are însemnatatea, fiind-că cassa de păstrare cetățenească a avut în Sântana legături cu fosta Bancă Poporală din Sântana-nouă a carei filială funcționează și gradat se va mări.

Fiecare are

datoria morală să
cumpere losurile

Societății de Patronaj

Losurile aceste se
vând în toate tutungerile din localitate

In atențiunea

350

cumpărătorilor de mobile

Mobile pentru prânzitor și dormitor se pot cumpăra ieftin în depozitul de mobile Wiegand, Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc) Nr. 40

Rapiță din Banat, rapiță de urlău
și rapiță selbatică precum și totfelul
de alte samănțe uleioase cumpără

Industria de Ulei S.P.A.

în Arad, Bulev. Regele Ferdinand
No. 22. Telefon 135. Adresa telegra-
melor: Industria de Ulei. Cerem oferte
cu mostre. 142

IMPRUMUTURI

acord mai ieftin posibil imediat

Mijlocese vânzări și cumpărări

DE CASE

Alexandru Herzog

Comisionar de bancă, birou: str. I. Bratianu 15.

Carbuni de piatră de încălzit prima calitate
Carbune ceruit, de lemn pentru căleat.
Lemne mărunt de foc, uscate transportate
la domiciliu cu preț ieftin de vânzare la

CAROL KNEFFEL și FIUL

Bulev. Regele Ferdinand I. No. 2
(fost piața Boros Beni)

FRAȚII NEUMAN

Fabrică de spirt și de drojdie

Fabrica de făină — ARAD

În grădina de vară și localul modern aranjat

Cafenea și bufet Central

se servesc cele mai alese beuturi și
mâncări. În fiecare seară mâncări proas-
pet gătite și vinuri de Podgorii din
via proprie. 169

Intrarea prin poarta hotelului „Central“

GONDA și COMP.

ARAD, Strada Horia, Palatul Neuman

366

Recomandă în atențiunea on. pubic ma-
gazinul său bogat cu: ață, bumbac, ga-
lanterie, săpunuri de toaletă, articole îm-
pletite și țesute, hârtie, utensilii școlare.

3 PRÂNZITOARE MODERNE

în valoare de 65 mii lei lucrate în atelierul Soc. de Patro-
naj în Arad se vor trage la sorți în favoarea asilului soc.

Căstigul I.: mobilier complet p. un prân-
zitor, lucrat din lemn de stejar afumat
și brăzdat cu rădăcirni de trandafir

Căstigurile II. și III.: mobilier ne-
complet pentru prânzitor, lucrat
lemn de stejar afumat

Fiecare mobilier se compune din un bufet, un păharnic, ma-
de prânzitor și 6 foteluri de piele.

UN LOS LEI 20.

Tragerea va avea loc în ziua de 15 Octombrie 1921.

Losuri se află în următoarele magazine și tutungerii.

Ludovic Beregszászy, str. Eminescu, Leopold Bruckner, Bul. Reg. Maria 5, Vilhelm Scheibel, str. Emi-
Erneaz Pick, Bul. Reg. Maria 17, Salon Augusta, str. Romanului (Palatul-Bohus), Frați Somló, str. Emi-
Sigi-mund Keppich, Bul. Reg. Maria, I. Müller și Fiul, str. Bratianu Filiale, Emil Maidt, Bul. Reg. M-
Stefania Mandl, Bul. Reg. Ferdinand 15., Iosif Vidor, Bul. Reg. Ferdinand 3., Văd. Leopold Hammer-
Juliu Bauer, Bul. Reg., Maria, Iosif Schubert, Bul. Reg. Ferdinand 1., Birou de Anunțuri „Kelet“, str. Alex-
Mauritiu Klein junior, str. General Besthelot 1., Iosif Bodnar, str. Bratianu, Terezia Czermann, str. Brat-
Biroul secretariatului Societății de Patronaj, str. George Popa, Atelierul de tâmplărie a Societății de Pat-
str. Aranykéz, Institut. consultații medicale a Societ. de ocrotirea copiilor și a mamelor, str. Mocsonyi 4., Insti-
maternitate a Societ. de ocrotirea mamelor din Arad, str. Marașești 56., Atelierul de cusătorie a Societ. de Pat-

„Victoria”

depozitul
stei fabrici
mobile se a

Arad, Str. Horia Nr. 1. (palatul Neuman)

Se află aci de vânzare în pe-
nență în depozit, mobile de
tatea întâia: dormitoare, sufrag-
175 foteluri, canapea și alte mo

O cantitate mai mare de

PIELE

netedă și cu for-
me, unsoroasă,
sosita la 33

EUGEN KIRSCHNER

depozit de piele

Arad, Piața Plevnei 4. în față cu Sinagoga

Cele mai moderne haine

se lucră pentru prețuri convenabile în salon
de croitorie pentru haine de bărbați a l

STEFAN COROBAN

Arad, str. Ioan Russu Sirianu (Aulich L.) 2
și piața Catedralei în colț (Tökölly-t. pal. Szánta

Administrația

Gazeta Aradului

primește spre pub-
licare anunțurile ef-
tine.